

Nord - Pas-de-Calais

Côte d'Opale, Parc Naturel Régional des Caps et Marais d'Opale, Cap Blanc-Nez
O. Leclercq / hemis.fr

De regio's van deze gids

(zie de kaart aan de binnenzijde van het omslag)

1 Lille Métropole	blz. 81
2 Flandre	blz. 143
3 Frans-Henegouwen en de Avesnois	blz. 191
4 Côte d'Opale en de streek rond Saint-Omer	blz. 259
5 Arras en Artois	blz. 347

Inhoud

NIET TE MISSEN

Een keuze uit de mooiste plekjes ... 6

DE REIS VOORBEREIDEN

Reistips 12

NAAR NORD-PAS-DE-CALAIS

Met de auto 15

Met de trein 15

Met het vliegtuig 16

VOOR HET VERTREK

Klimaat 17

Nuttige adressen 17

Overnachten 18

Uit eten 19

NORD-PAS-DE-CALAIS VAN A TOT Z

Rubrieken in

alfabetische volgorde 20

Fietsen en mountainbiken –

Kanoën en kajaken – Kuren –

Longe-côte – Parapente –

Pleziervaart – Rondleidingen –

Skiën – Souvenirs – Strandzeilen

– Thalassotherapie – Thematisch

toerisme – Toeristentrein –

Trektochten – Trektochten met

een ezel – Trektochten te paard –

Trektochten te voet – Vanuit de

lucht – Vissen in zoet water –

Vissen op zee – Vliegeren –

Watersport – Zeilen – Zwemmen

MET HET GEZIN

Uitstapjes voor het gezin 27

MEMO

Evenementen 30

Leestips 32

NORD-PAS-DE-CALAIS ONDER DE LOEP

NORD-PAS-DE-CALAIS VANDAAG

Een veerkrachtige regio 36

Industrieel erfgoed 36

Herstel van het

industrieel erfgoed 39

Vernieuwende architectuur 39

Economie 40

TRADITIES EN LEVENSKUNST

Feesten 42

Tradities 43

Gastronomie 45

Dranken 47

Beroemde chef-koks 47

KUNST EN CULTUUR

Gotiek (12de-16de eeuw) 49

Na de gotiek 50

ABC van de architectuur 52

Militaire architectuur 55

Traditionele architectuur 56

Molens 58

Dialecten 59

Beroemde personen 59

NATUUR

Landschappen 62

Flora en fauna 65

Milieu 67

GESCHIEDENIS

Chronologie 70

1914-1918 73

1940-1945 74

HET MIJNBEEKEN

Ondergrondse winning 76

Opkomst en ondergang 76

STEDEN EN BEZIENS- WAARDIGHEDEN

1 LILLE MÉTROPOLE

Lille	82
Roubaix	116
Tourcoing	123
Villeneuve-d'Ascq	129
Seclin	135

2 FLANDRE

Dunkerque	146
Gravelines	162
Bergues	168
Hondschoote	174
Cassel	176
Bailleul	182

3 FRANS-HENEGOUWEN EN DE AVESNOIS

Douai	194
Saint-Amand-les-Eaux	208
Valenciennes	214
Cambrai	220
Le Cateau-Cambrésis	230
Avesnes-sur-Helpe	236
Le Quesnoy	246
Bavay	250
Maubeuge	253

RAADPLEEG VOOR IEDERE PLAATS ONS ADRESBOEKJE

4 CÔTE D'OPALE EN DE STREEK ROND SAINT-OMER

Calais	262
Guînes	272
De Côte d'Opale	276
Wimereux	282
Boulogne-sur-Mer	285
Hardelot-Plage	299
Le Touquet-Paris-Plage	302
Berck-sur-Mer	312
Montreuil-sur-Mer	316
Hesdin	324
Saint-Omer	329
Aire-sur-la-Lys	343

5 ARRAS EN ARTOIS

Arras	350
Lens en het mijnbekken	367
Heuvel van Notre-Dame-de-Lorette	382
Béthune	388
Lillers	394

Woordenlijst	398
Register	410
Kaarten en plattegronden	421

Niet te missen

Lille★★★, een jonge en dynamische metropool (blz. 82)

La Coupole★★, oorlogstechnologie dienstbaar gemaakt aan de ruimtevaart (blz. 335)

Een keuze uit de mooiste plekjes

Musée Matisse★★, een uitstalkast voor de kleurige collecties van deze kunstenaar (blz. 230)

Bergues★★, 'het kleine Brugge van Nord' (blz. 168)

Le Touquet-Paris-Plage★★, stijlvolle badplaats met een nostalgische sfeer (blz. 302)

Côte d'Opale★★, een ongerepte
kust met stranden en kliffen
(blz. 276)

Saint-Omer★★, prachtig stadje
midden in een moeras (blz. 329)

Arras, Grand'Place★★★, Vlaams-barokke pracht, na oorlogsschade in ere hersteld (blz. 350)

Centre Historique Minier de Lewarde★★, het mijnwerkersbestaan voelbaar gemaakt (blz. 201)

Louvre-Lens★★, prestigieuze collecties in een hedendaags decor (blz. 368)

Fotografie:

Blz. 6: P. Hauser / hemis.fr (boven); O. Leclercq / hemis.fr (onder)

Blz. 7: R. Soberka / Musée Départemental Matisse / Le Cateau-Cambrésis (linksboven); G. Rigoulet / hemis.fr (rechtsboven); Y. Guichaoua / agefotostock (onder)

Blz. 8: O. Leclercq / hemis.fr (boven); P. Alix / Iconotec / Photononstop (onder)

Blz. 9: R. Soberka / hemis.fr (linksboven); S. Lenne Terrier / Centre Historique Minier (rechtsboven); R. Soberka / hemis.fr/SANAA + Culbert (onder)

Reistips

EEN WEEKEND	LILLE
Programma	Dag 1: slenter door het oude stadshart van Lille (blz. 85) en bezoek het Palais des Beaux-Arts (blz. 84). Breng de avond door in een van de vele cafés van de stad. Dag 2: verken het Piscine-Musée d'Art et d'Industrie André-Diligent in Roubaix (blz. 117) en het Musée Lille Métropole in Villeneuve d'Ascq (blz. 129).
Tip	Modeliefhebbers plannen genoeg tijd in om rond te snuffelen in de fashion outlet stores van de Métropole.
5 DAGEN	DE CÔTE D'OPALE
Programma	Dag 1: maak een ochtendwandeling door Dunkerque (blz. 146) en bezoek het Musée des Beaux-Arts (blz. 153) of het LAAC (blz. 154). De middag is voor een 'minicruise' door de haven en voor het Musée Portuaire (havenmuseum, blz. 149); de avond is voor Malo-les-Bains (blz. 155). Dag 2: ga voor sportieve activiteiten naar de Dunes de Flandres (blz. 156); spendeer de middag in het heerlijke Bergues (blz. 168) en in de kerk van Bourbourg (blz. 165). Dag 3: verken in de ochtend Calais (blz. 262) en de Cité Internationale de la Dentelle (blz. 267). Wandel 's middags tussen Cap Gris-Nez (blz. 278) en Cap Blanc-Nez (blz. 277). Dag 4: ga in de ochtend naar Boulogne (blz. 285) en bezoek de vestingwerken; trek met kinderen enkele uren uit voor Nausicaá (blz. 286). Als het weer het toelaat kunnen liefhebbers in Wimereux met een parapente de lucht in (blz. 282). Dag 5: wandel door Le Touquet (blz. 302) en langs de baai van de Canche (blz. 307); afhankelijk van het getijde kunt u daarna zeehonden spotten in de Baie d'Authie (blz. 314).
Tip	Stel uw programma van binnen- en buitenactiviteiten af op de soms snel wisselende weersomstandigheden.
4 DAGEN	VAN CAMBRÉSIS TOT AVESNOIS
Programma	Dag 1: Cambrai (blz. 220), met zijn historische stadshart en het Musée des Beaux-Arts, verdient alle aandacht; proef zeker ook het beroemde snoepje, de <i>bêtise</i>. Ontdek het onvermijdelijke Musée Matisse (blz. 230) in Le Cateau-Cambrésis. Overnacht in een chambre d'hôte in de omgeving. Dag 2: wandel over de vestingwerken van Le Quesnoy (blz. 246), lunch in Bavay (blz. 250) en ontdek de geschiedenis in de Gallo-Romeinse ruïnes. Logeer in Maubeuge (blz. 253) na een rondje door de dierentuin – succes verzekerd bij de kinderen! Dag 3: ga naar Avesnes-sur-Helpe (blz. 236) voor een culinaire stop. Haal een frisse neus in het Parc Naturel Régional de l'Avesnois en de plaatsen Sars-Poteries, Solre-le-Château en Liessies; stop voor een lunchpauze in het Parc Départemental du Val-Joly (blz. 241). Overnacht in Fourmies (blz. 242). Dag 4: bezoek het Musée du Textile et de la Vie Sociale in Fourmies. Beleef een ontspannende middag rond de Étangs des Moines (blz. 243).
Tip	Mocht u rond 15 augustus de regio bezoeken, ga dan zeker kijken bij de optocht van de reuzen in Cambrai.

3 DAGEN	ARRAS, LENS EN BÉTHUNE
Programma	Dag 1: een dag in Arras (blz. 350), te beginnen in het kleine café Chez Georget op de Place des Héros. Bezoek het stadhuis, daal af in de kelders, beklim het belfort en ontdek de Carrière Wellington (blz. 360). Lunch in de Assiette au Bœuf op de Grand'Place. De middag is voor het Musée des Beaux-Arts in de voormalige Abbaye Saint-Vaast en voor een wandeling door de citadel. 's Avonds eet u in de Cave des Saveurs. Dag 2: vertrek richting het Canadees oorlogsmonument in Vimy (blz. 368) en de Franse begraafplaats Notre-Dame-de-Lorette (blz. 382). Lunch bij de mijn Al'Fosse 7 in Avion. Ga 's middags naar het Musée Louvre-Lens (blz. 367) en dwaal door de stad op zoek naar art deco. Eet 's avonds in de Pain de la Bouche. Dag 3: wandel over de slakkenberg bij de mijn van Loos-en-Gohelle (blz. 375) of ski naar beneden bij de berg van Noeux-les-Mines (blz. 374). Rijd dan richting Bruay-la-Buissières voor een bezoek aan het Stade-Parc en het art-decozwembad (blz. 371). Keer terug naar Béthune (blz. 388) voor een lunch in Zinc op de Grand'Place. Besluit de dag met een wandeling door de straten en een beklimming van het belfort.
Tip	Kom rond de schemering om volop te genieten van de sfeervolle verlichting van de pleinen in Arras en Béthune.

DE REIS VOORBEREIDEN

HET MIJNBEKKEN	
Noeux-les-Mines	Loisnord: afvalberg van de mijnen met een skipiste en industrieel erfgoed (blz. 374).
Lens	Bezoek Fosse no 11/19 (Loos-en-Gohelle) en Fosse no 9/9 bis (Oignies) plus de slakkenbergen en mijnwerkersdorpen rond Lens (blz. 325).
Douai	Het historisch mijncentrum van Lewarde (blz. 186).
Saint-Amand-les-Eaux	De mijn van Wallers-Arenberg en de afvalbergen in de omgeving van Saint-Amand (blz. 193).
Denain	De steenkoolmijnen Denain in het arrondissement Valenciennes (blz. 178).
BELFORTEN EN CARILLONS	
Douai	Belfort uit de 12de eeuw, bekroond door de Vlaamse leeuw en met een carillon met 62 klokken (blz. 198).
Béthune	Het belfort staat midden op de Grand'Place en wordt 's avonds sfeervol verlicht. Het carillon bestaat uit 35 klokken en speelt om het kwartier en het halfuur een vrolijk deuntje (blz. 388).
Arras	Het belfort werd in de Eerste Wereldoorlog verwoest en vervolgens herbouwd in de oorspronkelijke flamboyant-gotische stijl. Het carillon heeft 47 klokken en speelt elk kwartier een andere melodie (blz. 352).
Dunkerque	Het belfort van Saint-Éloi dateert van de 13de eeuw, maar werd in de 16de eeuw herbouwd. Vanaf de toren kijkt u uit over de haven. Een beiaardier bespeelt het carillon tijdens evenementen (blz. 150).
Bergues	Het belfort is herbouwd in de Tweede Wereldoorlog. Expositie over het carillon en concerten op maandag (blz. 168).
Tourcoing	De Église Saint-Christophe en het Musée du Carillon zijn gehuisvest in de 16de-eeuwse klokkentoren (blz. 123).
EERSTE WERELDOORLOG	
Herdenkingsroutes	Musée de la Bataille in Fromelles en een themaroute (blz. 138). Routes bij Armentières (blz. 184).
Bailleul	Musée Benoît-De-Puydt (blz. 183).
Cambrai	Monument des Nations de la Bataille de Cambrai (blz. 286). Musée du Tank Deborah in Flesquières (blz. 227).
Montreuil-sur-Mer	Kazematten in de citadel (blz. 317).
Arras	Brits monument in Arras (blz. 359) en Carrière Wellington (blz. 360). Musée Jean et Denis Letaille-Bullecourt 1917 (blz. 361).
Lens	Canadees monument in Vimy (blz. 368).
Notre-Dame-de-Lorette	Oorlogskerkhof en Mémorial International Notre-Dame-de-Lorette (blz. 382).

Naar Nord- Pas-de-Calais

Met de auto

Lille, de metropool van Nord, is het middelpunt van een verkeersnet dat heel Noord-Frankrijk bestrijkt. De stad is vanuit Nederland/België eenvoudig te bereiken.

DE GROTE VERKEERSADERS

Vanuit het westen van Nederland gaat de **A16/E19** naar Antwerpen; daarna gaat de weg als **A14/E17** verder naar Gent en Lille. Ten zuiden van Brussel leidt de **A8** naar Lille en de **A7/E19** naar Valenciennes. Binnen Frankrijk verbindt de **A16** Parijs met Dunkerque en passeert daarbij Le Touquet, Boulogne-sur-Mer en Calais. Vanuit Parijs leidt de **A1** via Arras naar Lille; een afslag bij Combles brengt u via de **A2** naar Cambrai en Valenciennes. Vanuit Reims gaat de **A26** naar Arras, Béthune, Saint-Omer en Calais. Vanuit Lille ten slotte neemt u de **A25** naar Dunkerque en de **A23** naar Valenciennes.

Verkeersinformatie –
www.autoroutes.fr

Te volgen op: Radio Trafic FM 107.7.

MICHELINKAARTEN

Lokale kaart 301 (Pas-de-Calais, Somme), **302** (Nord).

Regionale kaart 511 (Nord-Pas-de-Calais, Picardie) met plattegrond en straatnamenregister van Lille.

Overzichtskaart Frankrijk nr. 721 (schaal 1:1.000.000) toont de regio en de belangrijkste wegen.

Routes plannen kan via:
www.ViaMichelin.fr

Met de trein

GROTE TREINVERBINDINGEN

Vanuit Nederland rijdt de Thalys twee keer per dag naar Lille-Europe (met stops in Amsterdam, Schiphol, Rotterdam en Antwerpen). Ook vanuit Brussel rijden er dagelijks volop treinen naar Lille.

Binnen Frankrijk verbindt de TGV Parijs met Lille-Flandres en Lille-Europe (1 uur, ca. 20 treinen per dag, in de spits om het halfuur, daarbuiten op weekdays elk uur). Andere bestemmingen zijn Arras (50 min.), Béthune (1.30 uur), Boulogne-sur-Mer (2.10 uur), Calais (1.30 uur), Douai (1.10 uur), Hazebrouck (1.45 uur), Lens (1.10 uur) en Valenciennes (1.45 uur).

Informatie en reserveren –
☎ 3635 (€ 0,34 per minuut) –
www.voyages-sncf.com

REGIONALE TREINVERBINDINGEN

Vanuit **Lille**: Tourcoing, Amiens, Ascq, Orchies, Comines, Dunkerque, Hazebrouck, Boulogne-sur-Mer, Lens, Jeumont-Busigny, Valenciennes, Cambrai, Saint-Quentin, Laon, Reims, Louches.

Vanuit **Arras**: Calais, Dunkerque, Boulogne-sur-Mer.

Vanuit **Dunkerque**: Boulogne-sur-Mer.

Daarnaast zijn er andere verbindingen, waaronder Valenciennes-Lens.

Informatie en reserveren –
☎ 3635 (€ 0,34 per minuut) –
www.voyages-sncf.com of
www.ter-sncf.com

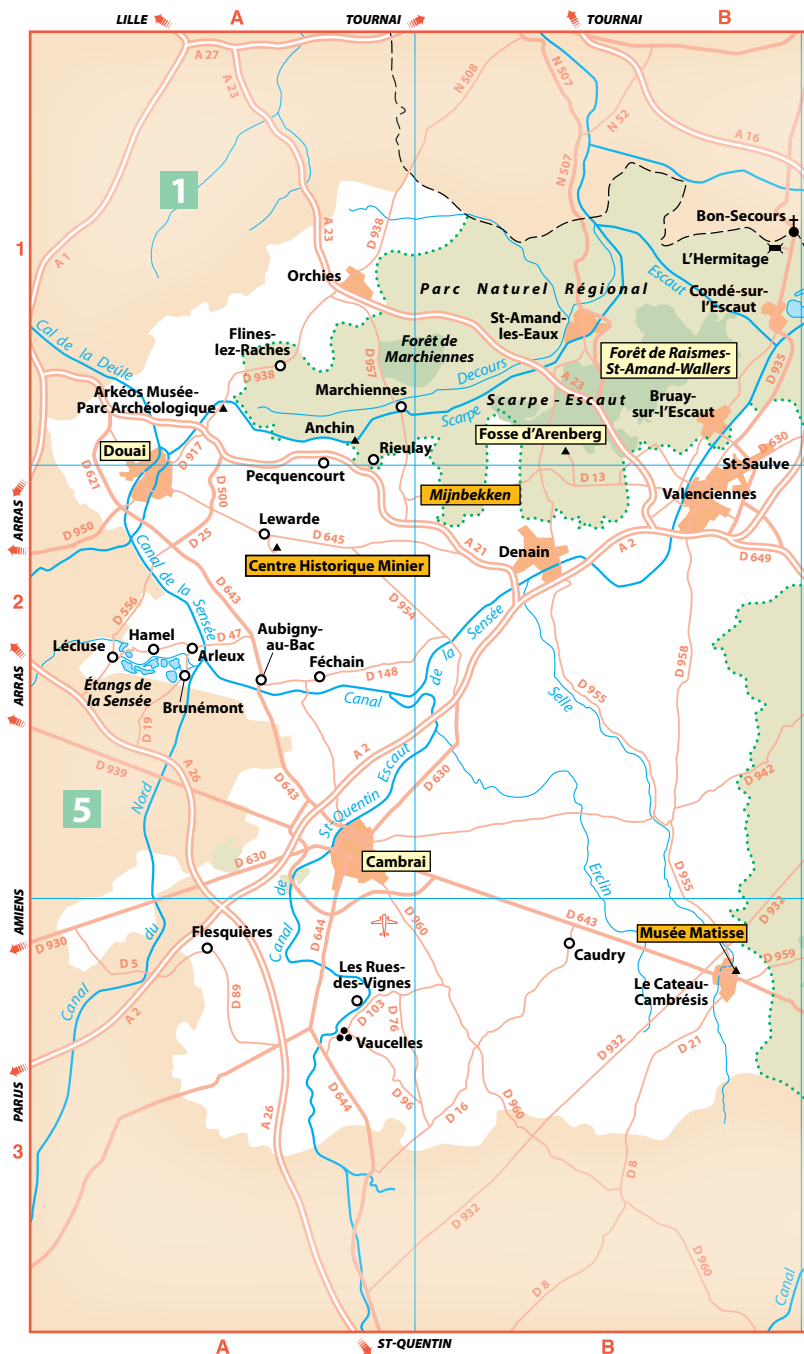
meer adressen

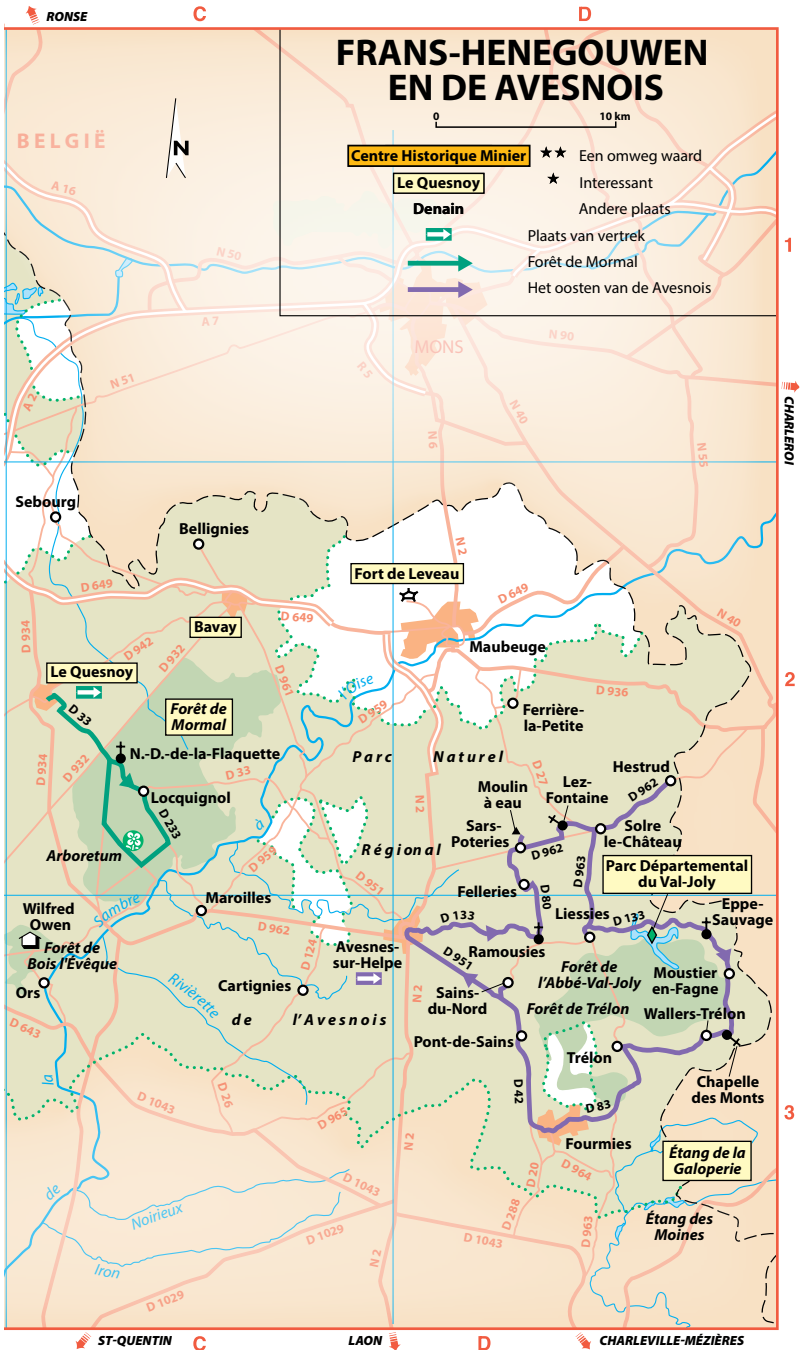
Frans- Henegouwen en de Avesnois **3**

Michelinkaart 302 – Nord (59)

▶ DOUAI ★	194
Ten oosten van Douai:	
▶ SAINT-AMAND-LES-EAUX	208
▶ VALENCIENNES	214
Ten zuiden van Douai:	
▶ CAMBRAI ★	220
▶ LE CATEAU-CAMBRÉSIS	230
▶ AVESNES-SUR-HELPE EN RONDRIT	236
▶ LE QUESNOY ★ EN RONDRIT	246
Ten oosten van Douai:	
▶ BAVAY ★	250
▶ MAUBEUGE	253

FRANS-HENEGOUWEN EN DE AVESNOIS

Douai (Dowaai)

41.915 inwoners – Nord (59)

Douai, het oude centrum van de mijnstreek, heeft huizen uit de 18de eeuw en de aristocratische allure die Balzac beschreef in *La Recherche de l'absolu*. De rustige oevers van de Scarpe nodigen uit tot wandelen, net zoals de hellende keienstraatjes in de oude wijken. Begin juli komt Gayant, de beroemde reus, hierdoorheen op het geluid van de tamboer.

ADRESBOEKJE: BLZ. 206

INLICHTINGEN

Toeristenbureau – 70 place d'Armes - 59500 Douai - ☎ 03 27 88 26 79 - www.douaitourisme.fr - april-sept.: 10.00-13.00, 14.00-18.00, zo 15.00-18.00 u; rest v.h. jaar: dag. beh. zo, feestd.: 10.00-12.30, 14.00-18.00, ma 14.00-18.00 u - gesl. 1 jan., 1 mei, 25 dec.

Visite guidée label Ville d'Art – ☎ 03 27 88 26 79 - april-sept.: zo 15.30 u; rest v.h. jaar: 1 zo per maand 15.30, inlichtingen bij het toeristenbureau of op www.douaitourisme.fr - € 6 (kinderen € 4) - Douai biedt rondleidingen (2 uur) door gidsen die erkend zijn door het ministerie van Cultuur en Communicatie.

Audiogidsen – ☎ 03 27 88 26 79 - www.douais-tourisme.fr - € 4 (tot 18 jaar € 3) voor 1 parcours. Het toeristenbureau heeft vijf thematische wandelingen uitgezet: 'Cœur de Cité', 'Douai, een Vlaamse stad', 'Douai à la mode française', de '19de en 20ste eeuw: twee eeuwen moderniteit' en 'Au milieu coule la Scarpe'.

LIGGING

Regiokaart blz. 192, A1-2 – Er is een ringweg rond Douai. De stad is bereikbaar via de D643 en D621, de D500, A21 of D645.

AANRADERS

Het Musée de la Chartreuse, de beklimming van het belfort, het Centre Historique Minier van Lewarde.

PLANNING

Om het Musée de la Chartreuse te bezoeken 2 uur en nog eens zoveel om de stad te verkennen. Probeer in juli te gaan, tijdens de reuzenstoet.

MET KINDEREN

Het natuurhistorisch museum in het Musée de la Chartreuse, de interactieve tentoonstelling in het belfort, het Centre Historique Minier de Lewarde, en een rondvaart op de Scarpe en Loisiparc (zie 'Adresboekje').

Wandelen **Plattegrond blz. 197**

▶ **Wandelroute in groen aangegeven op de plattegrond op blz. 197 – 2.00 u.** Vertrek bij de **Porte de Valenciennes**, gotisch aan de ene zijde (15de eeuw) en classicistisch aan de andere (18de eeuw). Ernaast liggen het **Hôpital Général** (18de eeuw), gebouwd onder Lodewijk XV, en de Église Notre-Dame.

Douai, feest van Gayant
O. Leclercq / hemis.fr

Église Notre-Dame B3

De kerk stond ooit tegen de stadsmuur. Het schip van zandsteen en baksteen is 13de eeuws. Het gotische koor met vijf traveeën heeft spitsbooggewelven met natuurstenen ribben en bakstenen troggewelven. De apsis heeft vensters met lancetbogen. Het beeld van treurdichteres **Marceline Desbordes-Valmore** (1786-1859) in de koorsluiting is van A. Bouquillon.

Ga terug naar de Place d'Armes, die met zijn terrassen en waterpartijen deels voetgangersgebied is. Het **Hôtel du Dauphin** is het enige 18de-eeuwse huis dat nog over is op het plein en herbergt het toeristenbureau. Op de façade prijken trofee-ornamenten.

Ga de Rue de la Mairie in.

★ Hôtel de Ville en belfort B2

☎ 03 27 88 26 79 - www.douaitourisme.fr - rondleiding (1 uur) juli-aug.: 10.30, 15.00, 16.30 en 17.30 u; rest v.h. jaar: 10.30, 15.00 en 16.30, ma 15.00 en 16.30 u - gesl. 1 jan., 25 dec. - € 4,50 (tot 18 jaar € 3) - € 8,50 inclusief rondvaart op de Scarpe, het Parlement de Flandre of stadsrondleiding - prijzen onder voorbehoud.

De bouw van dit gotische complex aan de voet van het sombere belfort begon in 1380 en werd met onderbrekingen hervat tussen 1471 en 1873.

Binnen vindt u de lakenhal, de gotische raadzaal, de kapel (later 'vestibule d'honneur', de salon blanc met 18de-eeuws houtwerk en de feestzaal.

CENTRUM VAN INDUSTRIE EN RECHTSPRAAK

De stad heeft de op één na grootste rivierhaven van Frankrijk en veel belangrijke industrie (metaalbewerking, chemie, levensmiddelen), een vestiging van de staatsdrukkerij en een binnenvaartvrachtbeurs. Het hof van beroep is opvolger van het 'parlement' (provinciaal gerechtshof) dat hier van 1714 tot de Revolutie zetelde. Veel instellingen kwamen voort uit de universiteit, die in 1562 werd opgericht en in 1887 verhuisde naar Lille.

FRANS-HENEGOUWEN EN DE AVESNOIS

 Belfort – ☎ 03 27 88 26 79 - www.douaitourisme.fr - za (behalve juli-aug.) 10.45-11.30 u carillonconcerten door de stadsbeiaardiers - carillonfestival juni-sept., programma beschikbaar in mei. Het belfort kwam gereed in 1410. De beklimming brengt u naar een platform op 40 m hoogte. Het bovenste stuk (58 m), met torentjes, venstertjes, pinakels en windhaantjes, wordt bekroond door een leeuw van Vlaanderen. Het huidige **carillon** (62 klokken) op de vierde verdieping verving het klokkenspel dat in 1917 door de Duitsers werd verwoest: Op het hele uur wordt *Les Puritains d'Écosse* gespeeld, op het halfuur een barcarolle en op de kwartieren enkele maten uit het wijsje van Gayant.

 Sinds 2014 kunt u zich dankzij een interactieve multimedia-expositie verdiepen in de geschiedenis van de stad en de belforten van Frans-Vlaanderen. *Ga via de overwelfde doorgang en de binnenplaats van het stadhuis naar de Rue de l'Université.*

Deze straat loopt voorbij de 17de-eeuwse **bank van lening**, die nu een voedingsmiddelenlaboratorium is (Lycée agricole de Wagnonville). Dan bereikt u het **theater** (18de eeuw), waarvan de gevel in de 19de eeuw is gerenoveerd.

Rue de la Comédie AB3

Het **Hôtel d'Aoust** rechts is een mooi Lodewijk XV-gebouw, waarvan de deur een rocailleversiering heeft. De gevel aan de binnenplaats is versierd met allegorische beelden van de vier jaargetijden.

Rue des Foulons A2-3

De straatnaam ('Vollerstraat') herinnert aan de activiteiten van de middel-eeuwse lakenfabrikanten. Links staan 18de-eeuwse huizen. Het **Hôtel de la Tramerie** op nr. 132 is gebouwd in Lodewijk XIII-stijl.

Loop verder door de Rue des Foulons en daarna, in het verlengde ervan links, door de Rue de la Cloris. Neem rechts de Rue Merlin-de-Douai, en ga dan weer rechts.

Palais de Justice A2

27 place. Charles-de-Pollinchove - ☎ 03 27 88 26 79 - www.douaitourisme.fr - rondleiding (identiteitsbewijs verplicht; 1 uur) juli-aug.: za, feestd. 15.30 u; rest v.h. jaar: feestd. 15.30 u - gesl. 1 jan., 25 dec. - € 4,50 (tot 18 jaar € 3) - € 8,50 inclusief bezoek belfort, rondvaart op de Scarpe of een stad rondleiding.

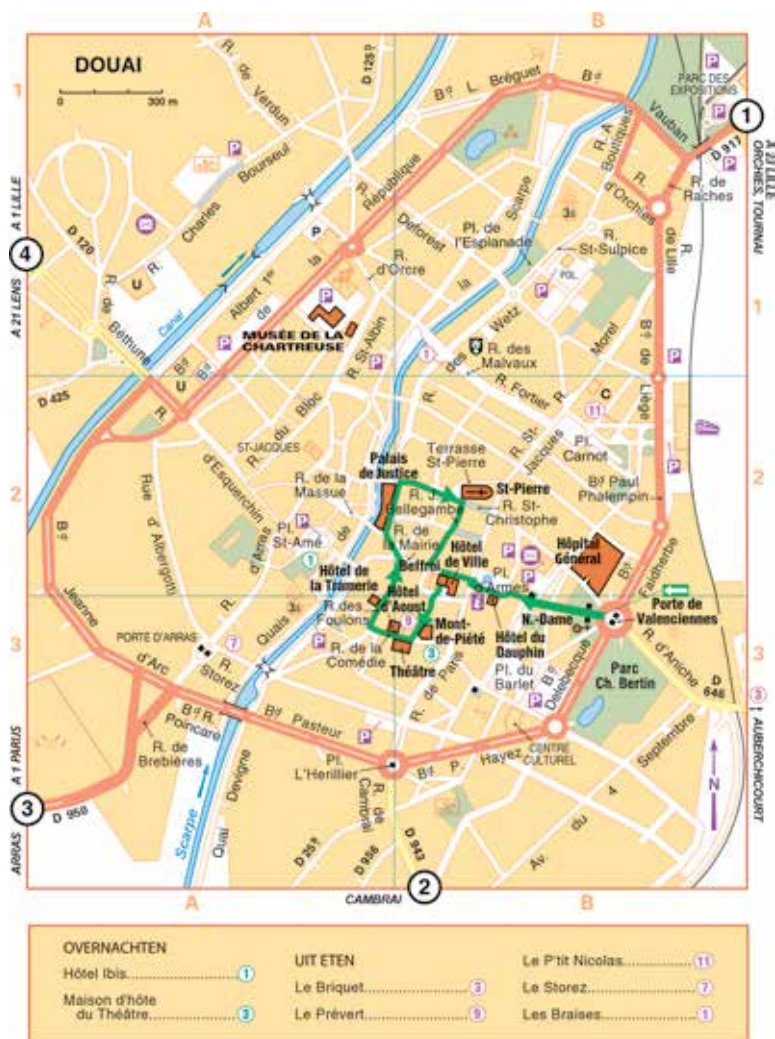
Dit gebouw (16de eeuw, herbouwd 18de eeuw) herbergde de monniken van de abdij van Marchiennes. Vanaf 1714 sprak het Parlement de Flandre er recht. De ingangsfacade met het strenge portaal is onder Lodewijk XVI verbouwd door Lequeux uit Lille. In de gevangenis waaruit Vidocq ontsnapte (*toegang via de kade*) bevinden zich nu maquettes: geschiedenis van de stad en het justitiepaleis. De **Grande Chambre du Parlement** (1762) op de eerste verdieping heeft een marmeren haard, bewerkte Lodewijk XV-lambriseringen, een portret van Lodewijk XIV en allegorische doeken van Nicolas Brenet (1769). *Neem de Rue du Clocher en ga rechtdoor de Rue St-Pierre in.*

Collégiale Saint-Pierre B2

Deze voormalige kapittelkerk is een van de grootste kerken in Noord-Frankrijk. Aan de linkerkant zijn de belangrijkste delen te zien: een klokkentoren van natuursteen (16de-17de eeuw), het schip en het koor van baksteen versierd met natuursteen en de apsis-kapel met een bolvormig dak (18de eeuw). Het **koor**, dat net zo lang is als het schip, was bestemd voor de kanunniken en de rechters

Tijden van de eredienst in Douai

April-sept.: di-za 10.00-12.30, 13.30-17.30, zo, feestd. 14.00-18.00 u - okt.-maart: di-za 10.00-12.30, 13.30-16.30, zo, feestd. 14.00-17.00 u.

van het parlement. Let op de orgelkast (18de eeuw) uit de abdij van Anchin en, in het zuidertransept, op drie doeken (18de eeuw) van Deshayes en Ménageot. *De Rue St-Pierre gaat over in de Rue Bellegambe.*

Rue Bellegambe B2

Links ziet u een winkelpui in art-nouveaustijl, gedecoreerd met zonnebloemen, en op nr. 5 staat het geboortehuis van de schilder H.-E. Cross (1856-1910).

Musée des Sciences Naturelles, aquarium en fototheek – 191 rue Saint-Albin (ga linksaf als u uit het kartuizerklooster komt en dan nogmaals links in de Rue Saint-Albin) - dezelfde openingstijden als Musée des Beaux-Arts - € 1,85 (met korting € 1,05).

De **fototheek**, op de eerste verdieping van het museum, omvat de collectie van de fotografiefanaat Augustin Boutique (1862-1944), die van 1894 tot

FRANS-HENEGOUWEN EN DE AVESNOIS

1914 zijn talent ten dienste stelde van het monumentale erfgoed van Douai en Nord. Er is een roulerende keuze uit zijn 25.000 glasnegatieven te zien. Het bijgebouw herbergt 20 aquariums en een collectie opgezette vogels.

Bezichtigen Plattegrond hieronder

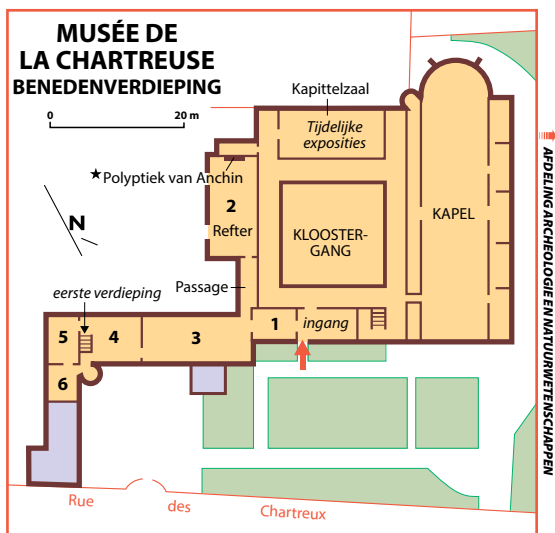
★★ Musée de la Chartreuse A1

130 rue des Chartreux - ☎ 03 27 71 38 80 - www.museedelachartreuse.fr - ♿ - 10.00-12.00, 14.00-18.00 u - *gesl. di, bep. feestd.* - rondleiding op aanvraag (1.30 uur) - € 4,70 (tot 2 jaar gratis; met korting € 2,35) - € 6, inclusief Musée des Sciences Naturelles. Reken op 2 uur voor bezichting.

👤 Het vroegere kartuizerklooster is een mooi complex uit de 16de tot 18de eeuw. Het Hôtel d'Abancourt (1559), links, met ronde toren, werd door Jacques d'Abancourt in renaissancestijl gebouwd met natuursteen en baksteen. In 1608 voegde Jean de Montmorency een gebouw toe in dezelfde stijl met een vierkante toren. De kartuizers betrokken het in de 17de eeuw en bouwden de kleine kloostergang, de refter, de kapittelzaal, het priorgebouw en de kapel. De grote kloostergang en de monnikscellen zijn in de 19de eeuw gesloopt. De restauratie werd afgerond met het toegangsportaal en de kapel.

Afdeling schone kunsten – In **zaal 2** hangen 16de-eeuwse retabels uit de abdijen van Marchiennes, Anchin en Flines: het **Polyptiek van Marchiennes** van Van Scorel (Utrechtse school) met St-Jacob en St-Stefanus, het **Polyptiek van Anchin** van Bellegambe toont naargelang de luiken open of dicht zijn de *Aanbidding van het Kruis* of de *Aanbidding van de heilige Drie-eenheid*.

Zaal 3 toont Italiaanse renaissanceschilderkunst van Veronese, Vasari en Morandini, *De geseling van Christus* van Lodovico Carracci, een bijzonder intens werk met veel clair-obscur, en *De verloochening van Petrus*, een doek in de stijl van Caravaggio door de zogeheten 'Pensionante del Saraceni'. De bronzen *Venus van Castello* is van Jean Boulogne, een beeldhouwer en architect die in 1529 in Douai werd geboren en als 'Giambologna' vooral in Rome en Florence werkte.

Roemrijk Douai

JEAN BELLEGAMBE (1470-1534)

Deze kunstenaar, die zijn leven in Douai lijkt te hebben doorgebracht, is een boeiende en veelzijdige persoonlijkheid. Zijn werk is een combinatie van gotiek (religieuze onderwerpen met veel aandacht voor detail en harmonieuze kleuren) en de Italiaanse renaissance (versiering met zuilen, pilaren, schelpen en guirlandes). Het verbindt het objectieve en ongedwongen Vlaamse realisme met het intellectualisme van de Franse school. Bellegambe schilderde voor abdijen in het Scarpedal. In zijn werk zijn plaatsen en monumenten uit de streek terug te vinden: het belfort, de poorten van Douai, de torens van de abdijkerk van Anchin, het bos van Flines, en landschappen van de Scarpe en de Sensée.

STAD VAN REUZEN

Douai, dat in handen was van de graaf van Vlaanderen, Maximiliaan van Oostenrijk, ontsnapte op 16 juni 1479 aan een inname door de Fransen: de inwoners schreven hun succes toe aan St-Maurandus, de beschermheilige van de stad. Als dank organiseerden zij een jaarlijkse processie te zijner ere. In 1530, nadat er vrede was gesloten met Frankrijk, organiseerde Douai een nog plechtiger processie. Elk gilde leverde een kar met symbolische personages. De mandenmakers, die tenen voorwerpen produceerden, maakten in 1530 een Gayant (Picardisch voor 'reus'). Het jaar daarop schonken fruithandelaren hem een vrouw. Later volgden er kinderen.

De metamorfosen van Gayant

In 1770 verbood de bisschop van Arras de processie, omdat deze een Franse nederlaag vierde, en verving haar door een andere, ter ere van de aankomst van de Fransen in Douai op 6 juli 1667. De reuzen herleefden in 1778, maar de Franse Revolutie gooide weer roet in het eten. In 1801 verschenen ze opnieuw en twintig jaar later kregen ze hun huidige kostuums. In 1918 en 1944 werden ze vernietigd, maar zijn beide keren in ere hersteld. De figuren zijn al eeuwenlang dezelfde: Gayant père (8,5 m en 370 kilo), de oudste (1530) en populairste in Nord, zijn vrouw Marie Cagenon (6,25 m en slechts 250 kilo) en hun kinderen Jacquot, Fillon en Binbin. Inwoners van Douai noemen zichzelf 'kinderen van Gayant'.

STAD VAN CARILLONS

Douai is de Franse hoofdstad van het **carillon** en bezit een van de belangrijkste carillongroepen van Europa met zijn twee klokkenspelen: één in het belfort (62 klokken) en een ander dat mobiel is (53 klokken) en door Frankrijk rondreist. In Douai bevindt zich een carillonschool, die is opgericht en wordt geleid door Stefano Colletti.

🕒 Festival de Carillon van mei tot september.

Vertaling	Harry Bunk, Frans Lueb, Karin Snoep, Eric Stribbos
Eindredactie	Jaap Verschoor
Boekverzorging	Asterisk*, Amsterdam
Omslagfoto	Shutterstock / Pecold
Oorspronkelijke titel	Nord - Pas-de-Calais
Oorspronkelijke uitgever	Michelin, Parijs
Uitgevers	Philippe Orain (Michelin, Parijs) Lieven Defour (Lannoo, Tielt)
Eindredactie	Anne Duquénoy, Fabienne Darmostoupe
Redactie	Martin Balédent, Mélanie Cornière, Grace Coston, Sophie Fréret, Florence Picquot
Grafisch ontwerp	Christelle Le Déan
Omslagontwerp	Keppie&Keppie, Varsenare
Cartografie	Michèle Cana, Thierry Lemasson
Met dank aan	Didier Broussard (Studio), Marie Bertin (Iconographie), les ADRT et les offices de tourisme du Nord et du Pas-de-Calais

© Michelin, 2015

© Cartografie: Michelin

© Nederlandse tekst: Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2016

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienswaardigheden, internet-adressen) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld.

Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.

Contactadres

De Groene Reisgids
Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt
degroenereisgids@lannoo.be

De Groene Reisgids
Uitgeverij Terra Lannoo bv
Papiermolen 14-24
NL-3994 DK Houten
degroenereisgids@terralannoo.nl

www.lannoo.com

D/2016/45/73 - NUR 512
ISBN 978 94 014 3105 7

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.